

[Alfred Jensen.]

have fat på, så er det avancerne, så er det priserne, men det viger man tilbage for. En gang imellem taler man om, at hvis man ikke byggede slet så meget, som man gjorde en overgang, kunne der komme konkurrence, og så skulle frikonkurrencen sikre et fald i avancerne og i varepriserne. Jeg har tidligere nævnt, at der er særdeles mange prisaftaler netop indenfor disse områder, og derfor vil det være vanskeligt, for ikke at sige umuligt gennem frikonkurrencen at drive avancer og priser nævneværdigt ned. Det vil i hvert fald være en meget langvarig proces, der skal til, og den arbejdende klasse, hele befolkningen vil komme til at bringe temmelig store ofre, hvis man skal gå den vej for at få priserne presset ned. Nej, der skal tages fat på anden måde, der skal sættes ind ikke alene med kontrol med priserne, men også med nedsættelse af avancer og priser med det formål at få byggeomkostningerne ned. Det kan naturligvis gøres, hvis man har vilje dertil, men det tvivler jeg på denne regering har, og jeg tvivler på, at den overhovedet vil overveje at foretage et sådant indgreb overfor de avancer, som de tager, der ikke bruger deres legemskræfter på at fremstille boliger, men udelukkende beskæftiger sig dermed for at tjene på den kapital, de har anbragt i boligbyggeriet, eller tjene på andre menneskers slid og slæb.

Det er vor opfattelse, at ekstra tilskud er nødvendige, og det er vor opfattelse, at man bedst yder tilskud på den måde, vi har foreslået. Man skal gøre sig klart, at det, der gøres her, ikke betyder afhjælpning af boliganglen; det betyder fremskaffelse af flere boliger, end der bygges i øjeblikket, men det betyder også — og deri er jeg enig med adskillige ærede talere —, at man fremmer beskæftigelsen, og det er også i allerhøjeste grad nødvendigt, når vi har en arbejdsløshed af det nuværende omfang, ikke alene indenfor byggefagene, men også indenfor de industrier, som arbejder for byggeriet. Det er nødvendigt, at man har opmærksomheden henvendt på at træffe foranstaltninger for at nedbringe de store ledighedstal. Jeg er ikke blind for, at man kan gå den vej, som er foreslået i socialdemokratiets udtalelse, nemlig at give rente- og afdragsfri statslån. Jeg erkender, at man kan gå den vej, men det forekommer mig ikke at være den rigtige form. Dels ved jeg, at når man giver statslån, kan man komme i den situation, selvom det er forudsat, at der hverken skal betales rente eller afdrag, at der kommer en anden re-

gering, som siger: nej, det er dog for galt, får de disse lån uden renter? Her må lægges renter og afdrag på. Jeg ved også, at hvis der kommer til at stå en sådan post på statsregnskabet på 9 mill. kr. i år og 18 mill. kr. til næste år, vil det være en kilde til kritik for boligminister Aksel Møller og det ærede medlem hr. Jensen-Brobj næsten daglig, og det vil give anledning til at miskreditere de foranstaltninger, som staten foretager dels for at fremme byggeriet, dels for at hjælpe de lejere, som flytter ind i de boliger, der opføres. Derfor tror jeg, det er rigtigere og bedre, at man giver pengene een gang for alle. Så er den sag ude af verden. Man kan diskutere, om det var for meget eller for lidt, men pengene er borte, og der er ikke noget problem med hensyn til statens driftsbudget. Det forekommer mig at være den mest tiltalende form at klare det på.

Man kan naturligvis også forsøge sig ad den vej, som regeringen har foreslået her, men det forekommer mit parti at være utilstrækkeligt. Det er en altfor ringe indsats, man her vil yde. Hvis der virkelig skal foretages noget, der skal hjælpe, skal det ske over hele byggefronten. Det skal ikke alene være det private byggeri, der skal hjælpes, det skal også være det sociale boligbyggeri. Det forekommer mig, at det, der her foreslås, begunstiger det private byggeri på en sådan måde, at der ikke længere kan være tale om en ligestilling mellem det private og det sociale boligbyggeri, og alene det giver naturligvis anledning til betænkeligheder.

Dertil kommer også andre ting i forslaget, f. eks. om lejernes og ejernes stilling. Lejerne får ikke en betrygget stilling, hvorimod ejerne bliver bedre stillet, end de er nu. Når man så dertil føjer det, ministeren har foreslået eller bebudet om afskrivningsbeløbene, må man have store betænkeligheder ved det foreliggende forslag.

Vi ser naturligvis med interesse på, hvad der kommer ud af denne lille pusling — andet er det ikke for os —, når den har været i udvalg. Forhåbentlig kommer der noget mere positivt og effektivt ud af det. Vi afventer forslaget i ændret skikkelse og forbeholder os at tage endelig stilling til det i den form, som det får ved tredje behandling.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at det haster med at få gjort noget ved dette forslag og ved byggeriet i det hele taget. Vi har i dag den 19. marts. Det er det tidspunkt, da man normalt går i gang med sommerbyggeriet. Man kan tale om ønskeligheden